

LIETUVIŲ KALBA (GIMTOJI)

2016 m. pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo užduotis

Rašymas

2016 m. gegužės 4 d.

Trukmė – 2,5 val. (150 min.)

NURODYMAI

- Pasitikrinkite, ar nėra užduoties sąsiuvinyje tuščių lapų ar kito aiškiai matomo spausdinimo broko. Pastebėję praneškite vykdytojui.
- Pasirinkite **vieną iš trijų** 2–4 puslapiuose pateiktų rašymo **užduočių** ir parašykite nurodyto žanro 250–350 žodžių tekstą.
- Parašę suskaičiuokite žodžius ir paraštėje pažymėkite 250 žodžių ribą. Jei žodžių mažiau, parašykite jų skaičių.
- Naudokitės juodraščiui ir švarraščiui skirtais popieriaus lapais, pažymėtais mokyklos spaudu.
- Užrašykite savo vardą, pavardę ir rašymo užduoties pavadinimą švarraštyje.
- Pasilikite pakankamai laiko darbui perrašyti į švarraštį, nes juodraštis nebus tikrinamas.
- Rašykite aiškiai, įskaitomai mėlynai rašančiu rašikliu. Koregavimo priemonėmis naudotis negalima.
- Atiduokite vykdytojui ir švarraštį, ir juodraštį, kai baigsis ši patikrinimo dalis.

Linkime sėkmės!

Pasirinkite vieną iš trijų užduočių ir parašykite atitinkamo žanro 250–350 žodžių tekstą. Parašę suskaičiuokite žodžius, paraštėje pažymėkite 250 žodžių ribą, o jeigu žodžių mažiau, parašykite jų skaičių.

1 užduotis

Perskaitykite Janinos Degutytės eilėrašį.

Gerumas

Gerumas gerumas gerumas –
pirmapradis nebūtas ir užmirštas
neįtikėtinas kaip mėlyna gulgė
įtartinas kaip vidudienio varpas
paslaptingas kaip eglių vakaras

Šiltais aukso atspindžiais
skausmą lytėdamas
nušviesdamas mūsų likimą
kur esi kur esi

Tau maža vietos mūsų narveliuose
trūksta oro mūsų dūmuose
kas naktį spindinti pasauliui
žvaigždė – tavo sesuo
aukštas virpantis medis
tavo šešėlis

Įrašysim tave
Į Raudonąją knygą...

J. Degutytė. *Purpuru atsivėrusi*. Vilnius: Vaga, 1984

Sugalvokite temą ir parašykite tinkamą pavadinimą rašiniui. Rašydami rašinį atskleiskite savo požiūrį, remdamiesi pateiktu tekstu, asmenine, kultūrine patirtimi.

Jums gali padėti šie klausimai:

1. Kokių gerumo apraiškų galima patirti kasdieniame gyvenime?
2. Ar gerumo mūsų laikais pakanka?
3. Kodėl gerumas pasaulyje reikalingas?

Tikslas – samprotauti, atskleisti savo požiūrį.

Žanras – rašinys.

Pastaba: parašę nepamirškite suskaičiuoti žodžius ir paraštėje pažymėti 250 žodžių ribą. Jei žodžių mažiau, parašykite jų skaičių.

2 užduotis

Perskaitykite Ričardo Gavelio romano „Jauno žmogaus memuarai“ ištrauką.

Visad norėjau rašyti tau laiškus. Šiais reksmingais laikais, kai visi dūdena vienas per kitą, neklausydami pašnekovų, galbūt vienintelis būdas išsakyti yra laiškų rašymas. Laiško niekas nepertrauks, neužginčys, nori nenori turės išklausti tavo mintį ligi galo. Seniai taip manau. Visad norėjau rašyti tau laiškus, bet taip ir neišsiunčiau nė vieno. Nors buvau pradėjęs bene šimtą, rašydavau naktimis, kartais ligi paryčių. Paskui griūdavau nors valandėlę nusenūsti, sklidinąs keisto džiugesio, tačiau rytas, deja, vis būdavo protingesnis už vakarą. Ryto savo skausmingai kurtą laišką sudraskydavau ir išmesdavau, retai kada jis tverdavo ligi popietės. Kartais efekto dėlei sudegindavau.

Ne sykį baudžiausi dar naktį, vos parašęs, įmesti laišką į pašto dėžutę, o paskui – kas bus, tebūnie. Bet taip ir neįmečiau nė vieno.

Troškau rašyti tau laiškus, bet nenorėjau gauti atsakymų.

Ričardas Gavelis. *Jauno žmogaus memuarai*. Vilnius: Tyto alba, 2007

Apklauso rodo, kad jauni žmonės namuose, mokykloje, netgi socialiniuose tinkluose dažniausiai nebūna savimi ir kalba visai ne apie tai, apie ką norėtųsi. Parašykite laišką jaunimo portalo skaitytojams ir išsakykite savo požiūrį, kokiomis temomis ir kodėl jauni žmonės nediršta kalbėtis su aplinkiniais. Rašydami savo požiūrį atskleiskite remdamiesi įvestimi, asmenine, kultūrine patirtimi.

Tikslas – samprotauti, atskleisti savo požiūrį.

Adresatas – jaunimo portalo skaitytojai.

Žanras – laiškas.

Pastaba: parašę nepamirškite suskaičiuoti žodžius ir paraštėje pažymėti 250 žodžių ribą. Jei žodžių mažiau, parašykite jų skaičių.

3 užduotis

Perskaitykite straipsnio ištrauką.

Akademikas Antanas Andrijauskas teigia, kad informacijai tapus lengvai prieinamai nyksta žmogaus noras pažinti. Ilgainiui toks žmogus tampa tiesiog pasyviu informacijos vartotoju, kuris nesugeba laisvai priimti sau naudingų sprendimų.

Lietuvių kalbos instituto direktorė Jolanta Zabarskaitė įsitikinusi, kad kultūringo žmogaus sąvoka ir šiandien turi likti tokia pati kaip seniau. „Negalime pakeisti klasikinių dalykų (t. y. išmanymo, išsilavinimo, pažinimo) vienadieniais, nuolat besikeičiančiais. Tarkim, dabar vertinamas žmogus, mokantis rašyti projektus, rytoj bus vertinamas mokantis kurti skaitmeninius debesis ir pan. Visa tai yra kintantys vienadieniai dalykai, o pagrindas turi likti, nes tai yra ir žmoniškumo pagrindas. Tokie dalykai neturėtų keistis. Atsisakyti visko, ką mes sukūrėme per tūkstančius metų – dėl ko?“ – retoriškai klausia ji.

www.delfi.lt

Žiniasklaidoje dažnai diskutuojama, ar šiandienos visuomenėje išsilavinimas, kultūra tebėra svarbu žmogui. Parašykite straipsnį į interneto svetainę ir išsakykite savo požiūrį į tai, koks turi būti kultūringas žmogus 21-ajame amžiuje.

*Sugalvokite straipsnio pavadinimą. Savo požiūrį atskleiskite remdamiesi **įvestimi**, **asmenine**, **kultūrine patirtimi**.*

Tikslas – samprotauti, atskleisti savo požiūrį, pasiūlyti problemos sprendimo būdą.

Adresatas – jaunimo internetinės svetainės skaitytojai.

Žanras – straipsnis.

Pastaba: parašę nepamirškite suskaičiuoti žodžius ir paraštėje pažymėti 250 žodžių ribą. Jei žodžių mažiau, parašykite jų skaičių.